

De fremmede og os – fem bibelstudier ved medarbejdere i Indre Mission

De fremmede og os – 1:

Jesus møder indvandrere

Af Anders Graversen
Bibelstudie

Det hændte, at Jesus mødte udlændinge, der ikke hørte til jødefolket. Altså indvandrere.

I Joh 4 møder han en samaritansk kvinde, der bliver forbavset over, at han beder hende om vand, for jøderne omgikkes normalt ikke samaritanerne. Samaritanerne var efterkommere af de jøder, der efter hjemkomsten fra Babylon havde indgået ægteskab med ikke-jøder. Samaritanerne anerkendte kun Mosebøgerne som hellig skrift.

På Jesu tid var samaritanerne urene i jødernes øjne. Ikke desto mindre er det Jesus, som tager initiativ til samtalen - til disciplenes forundring (vers 27). Jesus tilbyder kvinden levende vand. Levende vand er frisk i modsætning til stillestående cisternevand. Gud beskriver sig selv som en kilde med levende vand i Jer 2,13 og 17,13.

I Zak 14,8 læser vi, at der igen på Herrens dag skal strømme levende vand fra Jerusalem - helt på linje med hvordan livets kildevæld engang skal flyde (Joh Åb 7,17 og 21,6). Jesus beskriver sig selv som den, der kan tilbyde et nyt liv, som strækker sig ind i evigheden.

At tilbede Gud

Kvinden forstår, at Jesus er en profet, og hun vil gerne have afklaret jødernes og samaritanernes århundredlange strid om, hvorvidt Gud skal tilbedes på bjerget i Jerusalem eller i Samaria. Baggrunden for

Illustration fra en arabisk tegnefilm om Jesu møde med den samaritanske kvinde. Se den på: vimeo.com/117497747.

uenigheden var, at Gud havde åbenbaret sig i de fem Mosebøger, men samaritanerne standsede der, de lyttede ikke til den videre profetiske røst fra Gud i Det Gamle Testamente.

Jesus siger andre steder (Matt 21,33-44 og Joh 8,24), at jøderne står i fare for at komme til at stå tilbage som samaritanerne uden den fulde åbenbaring. Jesus gør opmærksom på, at åbenbaringen nu går videre.

Det er ikke kun en strid om hellige bjerge. Spørgsmålet lyder dybest set: Hvordan kan vi tilbede Gud rigtigt? I dag kan man næsten høre den folkereligøse og pluralistiske røst, som spørger, hvorvidt Gud skal tilbedes i Mekka eller i

Jerusalem, og om ikke Jesus kan finde en farbar vej både for kristne og muslimer.

I ånd og sandhed

Jesus afviser kvindens to forslag. Han er selv det sande tempel for tilbedelse. Sand tilbedelse kan nu kun ske gennem Jesus Kristus - i ånd og sandhed.

Vi kan ikke tilbede Gud uden at kende Jesus, og fra nu af må vi tilbede Gud i ånd og sandhed.

Vi bliver fra tid til anden fristet til at knytte tilbedelsen til en bygning eller andre ydre rammer. Hvordan fastholder vi at tilbede Gud i ånd og sandhed?

Fotos: Thinkstock/Rawpixel Ltd

I smerte og erkendelse

Jesus møder også den samaritanske kvinde i hendes smerte: »Gå hjem og hent din mand.« Måske synes vi, Jesus kommer af sted med det på en lidt ufølsom eller kontant måde, men Jesus viser kvinden hendes problem, som også er hendes sorg.

Søren Kierkegaard skriver et sted: »Al fortvivelse skyldes, at et menneske ikke vil være sig selv.« Der kan være mange årsager til, at vi ikke ønsker at stå ved os selv. Livet havde med garanti ikke artet sig, som den samaritanske kvinde havde drømt om i hendes ungdomsår. Selverkendelsen er aldrig nem i syndige nederlag.

Jesus møder kvinden i hendes fortvivelse, og så sker det forunderlige. En jøde havde normalt en forståelse af at blive uren ved at røre ved en samaritaner. Her er det samaritaneren som bliver ren i mødet med jøden Jesus.

Jesus er så ren, at den han taler med, bliver rensset. Sådan gælder det også, hvis sygdom, ensomhed eller fyresedlen kommer inden for døren. Cirka en kvart million danskere lever i dag med en kræftdiagnose. Jesus ønsker at møde os i fortvivelsen.

Hvordan lader du Jesus komme ind i din fortvivelse?

De mennesker, Jesus møder, er forskellige

Jesus vokser de første år op i Egypten som flygtning. Vi ved ikke, om de har haft familie eller bekendte, de kunne bo hos, og vi kender ikke længen af opholdet. Men det er bemærkelsesværdigt, at Jesus som spæd var flygtning. Han og hans familie havde erfaring med at være fremmede og på flugt.

Der boede mange ikke-jøder sammen med det jødiske folk, og Jesus omgås dem. I Mark 7,24-30 møder Jesus en syrisk-fønikisk kvinde omkring Tyrus og Sidon, hvis datter plages slemt.

I Matt 8,5-13 møder han en romersk officer, som beder Jesus om at helbrede sin tjener, der er meget syg. Jesus kommenterer, at officeren har en større tro, end han har set hos nogle af jøderne.

I Johannes 12 møder han grækere, da han drager op til påskehøjtiden i Jerusalem. I Luk 4,25-30 fortæller Jesus, at hans hjemby ikke får mirakler at se med henvisning til Elias som flygtning og syren Na'amans helbredelse.

Da Jesus dør på korset, er det en af de vagthavende romerske officerer, der erkender, at han var Guds Søn.

Ingen forskel hos Jesus

Jesus siger ganske vist til kvinden fra Tyrus og Sidon-området, at han kun er udsendt til de fortabte får af Israels hus. Men alligevel møder han udlændinge med samme sind, som han møder jøderne.

Oftest er det også hos udlændingene, han finder en større tro end hos jøderne. Jesu møder med udlændinge viser, at der ikke er nogen personsanseelse hos ham. Jesus kom til jorden for at frelse alle, selv om han i første omgang var udsendt til Israels hus.

Vi bliver til tider fristet til at have et lignende sindelag som jøderne, der så ned på dem, som var udlændinge. Hvordan kan det give sig udslag? Hvordan får vi et sindelag over for flygtninge og indvandrere, som Jesus har?

»Den største sygdom i dag er ikke spedalskhed eller tuberkulose, men følelsen af at være uønsket, forsømt og forladt af alle. Vores største problem er ikke hungersnød, men ensomhed. Manglen på kærlighed, den forfærdelige ligegyldighed over for vores næste. Et liv ved vejkanterne, et offer for udnyttelse, korrupsion, fattigdom, fremmedgørelse og sygdom.«

Mother Theresa

Den barmhjertige samaritaner på afrikansk.

Foto fra enverdentilforskel.dk

En af Jesu bedst kendte lignelser er forholdsvis provokerende. En mand kommer ud for et overfald, og hverken præsten eller den gudfrygtige levit kommer manden til undsætning. Det gør derimod en samaritaner (Luk 10,15-37) – en udlænding, som på Jesu tid tilhørte en udskældt etnicitet og religiøs overbevisning.

I dag vil vi ikke sige, at andre folkeslag er urene. Men kontakten mellem mange danskere og dem, som er nye i vores land, finder i dag sted væsentligst på to måder: gennem fjernsyn og statistikker. Vi ser nogle billeder og hører nogle tal.

De, der er udlændinge - om det er ved Europas grænser eller i vort eget land - når ikke at blive vores næste, før de bliver gjort til et politisk emne, en økonomisk belastning eller en religiøs udfordring.

► Brødre gennem Ånden

Hadrian var romersk kejser år 115 til 138. Filosofen Aristides beskrev et kristent fællesskab for kejseren således: »De elsker hinanden. De undlader aldrig at hjælpe enkerne; de frelser de forældreløse fra dem, der vil dem ondt; hvis de har noget, giver de villigt til den, der intet har; hvis de ser en fremmed, tager de ham med hjem og er glade, som om han var en rigtig bror. De betragter ikke sig selv som brødre i den sædvanlige betydning, men i stedet som brødre gennem Ånden, i Gud.«

Denne smukke beskrivelse må læses som et forsvar for de kristne over for kejseren. Den fremhæver nogle grupper fra samfundet: enkerne, de forældreløse, den som intet har, dvs. de fattige og udlændinge. Dette står i lyset af, at fællesskabet ikke er et almindeligt fællesskab, men et åndeligt fællesskab.

Enkerne, de faderløse, de fattige og udlændingene. Det er sårbare grupper, som vi kender beskrevet i Bibelen, i for eksempel 5 Mos 10,17-19, Sl 146,9 og Zak 7,9-10. Vi er kaldet til at være noget særligt for de sårbare grupper, sådan som Jesus også var.

? Hvad vil vi blive genkendt for?

? Hvordan kan vi fastholde og udleve den bibelske lære om udlændinge, som nogle vi skal tage os af og har et ansvar for?

Cand.teol. Anders Graversen er leder af IKC ved Bethesda i København.

Dette er den første i en serie af fem bibelstudier, som skrives af medarbejdere i Indre Missions Tværkulturelle Arbejde:
IMT nr. 31/32: Jesus møder indvandrere
IMT nr. 36: Folkene og Guds folk
IMT nr. 40: Bibelsk gæstfrihed
IMT nr. 44: Pilgrim i verden
IMT nr. 49: Én frelser og mange religioner.

Folkene og Guds folk

Guds folk er kaldt ud af folkeslagene, men er samtidig sendt til folkeslagene

Af Krista Rosenlund Bellows
Bibelstudie

Hvad er et folk i Guds optik?
Forholdet mellem Guds folk

og folkene kaster lys over, hvad et folk er. Men hvordan definerer man et folk?

Kendte danskere har gjort sig tanker om det. For Grundtvig og hans samtid var folket en væsentlig størrelse. Han skrev i 1848 digtet *Folkeligheden*, hvor det hedder:

Til et folk de alle hører,
som sig regne selv dertil,
har for modersmålet øre,
har for fædrelandet ild.

I vores individualistiske og globaliserede tid opstår der nye spørgsmål om, hvad et folks identitet er. Det oplever vi med Danmarks forhold til Europa, EU og verden i øvrigt. Hvem er vi, og hvordan klarer vi os fremover?

Dronningens tanker

Dronning Margrethe har nævnt vores tilbøjelighed til selvtilfreds beskedenhed. Dermed peger hun på, at et folks berettigelse ikke består i stræben efter at være verdens bedste. Er opgaven snarere den at være sig selv?

»Opfattelsen af mangt og meget kan være forskellige, og der diskuteres ivrigt og somme tider højroset, men et folk skal ikke

»... det er ikke, fordi vi bliver udsat for påvirkninger, at den danske kultur går nedenunder og hjem. Det er klart, det er afgørende, hvordan vi tager fat på det nye. Hvis man kritikløst omfavner det, så kan man blive kvalt, og hvis man kritikløst afviser det, kan man også blive kvalt. Af luftmangel.«

Dronning Margrethe

Foto: wikipedia.dk

forstås som et antal mennesker, der mener og tænker ens. Den gamle udlægning af begrebet 'folk' forudsatte altid et fælles sprog og et fælles land, en fælles historie og fælles traditioner« (Nytårstalen 1977).

Verdens folk er i kontakt med hinanden. Det har Dronningen også gjort sig tanker om: »... det er ikke, fordi vi bliver udsat for påvirkninger, at den danske kultur går nedenunder og hjem. Det er klart, det er afgørende, hvordan vi tager fat på det nye. Hvis man kritikløst omfavner det, så kan man blive kvalt, og hvis man kritikløst afviser det, kan man også blive kvalt. Af luftmangel.« (Ekstra Bladet 19.5.1986).

Tal om hvordan man definerer et folk. I Danmark. I andre af verdens lande. Til forskellige tider.

Folkene er Guds målgruppe

Folkene er en størrelse i Guds husholdning. De er ikke tilfældigheder, men skabt af Gud (ApG 17,26; 1 Mos 10,5; 5 Mos 32,8).

Vi er vant til den sandhed, at Gud forholder sig til hvert enkelt menneske. Vi tænker sjældnere over, at Gud også er folkenes og historiens Herre. Gud vil folkene noget, nemlig deres omvendelse. Han giver dem rammer, der skal lede dem til ham.

Et folk, dets historie, kultur, sprog og styreform udgør grundlaget og rammerne for menneskers liv. Det er et folks opgave at være ramme og grundlag, og derfor hører det også til et folks opgaver at søge Gud og arbejde for retfærdighed.

Læs ApG 17,26-28 og bibelhenvisningerne til disse vers. Tal om, hvad de lærer os om, hvad Guds opgave til folkene er.

Gud gør Herrens tjener til et lys for folkene. Derfor skal jordens ender prise Herren (Es 42,6.10). Jesus er den Messias, Herrens tjener (Luk 2,29-32; ApG 26,22-23). Folkene er altså målgruppe for Guds mission.

Fotos: Thinkstock/Rawpixel Ltd

Gud er folkeslagenes dommer (Matt 25,32). Heller ikke på den nye jord lægger Guds folk sine forskellige kulturelle og etniske kendetegn fra sig. Det var klart for Johannes, at det er mange folkeslag, stammer, folk og tungemål, der tilsammen udgør den store hvide flok (Åb 7,9).

? Læs bibelhensvisningerne i afsnittet (Es 42,6.10; Luk 2,29-32; ApG 26,22-23; Matt 25,32; Åb 7,9) og sammenfat, hvad de lærer os om Guds mål med folkene.

Et folk kan synde

Syndefaldets virkelighed er, at både enkeltmennesker og folkene er på afveje fra Gud (ApG 14,16f; Efs 4,17f; 1 Thess 4,51 Kor 12,2; Gal 2,15). Både folk og enkeltmennesker vandrer i mørke.

Når mennesker dyrker sig selv i stedet for Gud, går det galt. På samme måde går det galt, når et folk sætter sig selv, sin egen ære eller identitet i Guds sted. Folkene er blevet splittede (1 Mos 11,1-9).

Et kort der antyder, hvordan Europa så ud i 1914 – både når det gælder grænser, og når det gælder landenes indstilling til hinanden, som tegneren Walter Trier så det. Det viser blandt andet, at Danmarks sydlige grænse gik ved Kongeåen og at Wien var hovedstad i et af Euromas største lande.

Et folk kommer på afveje, når det sætter andet end Gud højest. Et folk kan sætte sig selv højest på andres bekostning, i form af nationalistisk hævde af sin overmagt, eller når etniske grupper ser ned på hinanden. Dommen over jødernes hovmod dengang er en dom over alt etnisk hovmod (Matt 3,9f; Joh 8,33-37).

? Kender I historiske og nutidige eksempler på folk på afveje. Er der eksempler på folk, der er vendt om fra afveje?

Kristne folk

Evangeliet skal forkyndes for alle folk, og det er vi nået langt med. Den nye Venstre-regering kalder Danmark for et kristent land, men kan et folk og et land kaldes kristent?

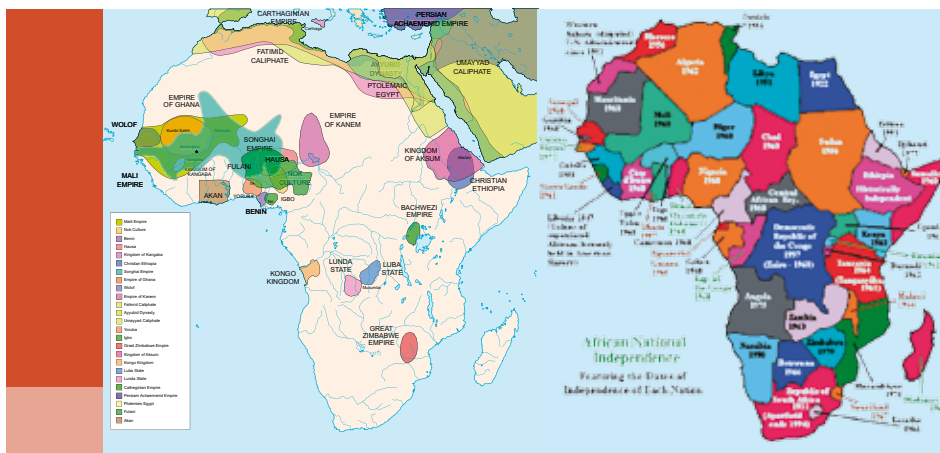
? Kan et folk være kristent? I hvilken forstand er det meningsfyldt at tale om et land og et folk som kristent? I hvilken forstand er det ikke?

Guds folk

Bibelen ser folkene fra Guds perspektiv. Gud har en mission til folkene, og til den mission har han sit folk, Guds folk. At se folkene i Guds perspektiv er dermed også at se dem i Guds folks perspektiv. I Det Gamle Testamente er »Israel og de andre folk« derfor et tema. Gud har ladet folkene blive til. Han har planer med dem, som hans pagtsfolk er redskab til at udføre.

Gud gjorde Abrahams og Saras efterkommere til sit ejendomsfolk (5 Mos 4,20). Han indgik en pagt med dem for at virkeliggøre sin gode vilje for et folk. Hans folk Israel skulle vise og vidne om, hvad det vil sige at tilhøre og følge Gud (Es 43,9-13).

Men også pagtsfolket gjorde som andre folk: kom på afveje og vandrede i mørke. ➔

Afrika før kolonitiden og efter. Begreber som folk og lande kan være ret komplicerede, når landegrænserne går på tværs af ældgamle stammeområder.

Guds folk har en mission blandt folkene, fordi Gud ønsker, at alle skal høre evangeliet og komme til tro på Messias. Her danske unge på besøg i Etiopien.

Foto: Promissio

Under Guds dom er alle, både jøder og hedninger, skyldige, også i forkastelsen af Guds søn, Jesus af Nazaret, han som er Israels Messias og verdens frelser (Matt 1,21; Rom 11,25f.32).

I ham indstiftede Gud en ny pagt i hans blod. I denne nye pagt bliver også hedninger indpodet i Guds folk, som består af jøder og hedninger (Rom 10,1-4; 11,1f.5-7; Ef 2,11-12; Gal 4,8).

I Peters første Brev 1,1 og 2,11 beskriver apostlen de kristne som mennesker, der bor spredt som udlændinge og fremmede blandt andre folkeslag (se også Jakob 1,1). Hebræerbrevets forfatter bruger de samme udtryk i 11,13-16 om Abel, Enok, Noa, Abraham og Sara: De var fremmede og udlændinge på jorden, og de længtes og søgte efter et bedre fædreland, nemlig det himmelske. Her venter en sabbatshvile på Guds folk (Hebr 4,9).

Titlen Guds folk overføres til den kristne menighed (ApG 15,14; Rom 9,24). Ved tro på Jesus Kristus som Herren bliver kirken Guds folk, uanset hvilken national eller etnisk baggrund dens medlemmer har (Åb 5,9; Efs 2,19). Kirken er et folk, der blev til, da det blev kaldt ud af folkene og samlet om Herren Jesus Kristus (1 Pet 2,10).

I lyset af, hvad GT lærer os om Guds folk som et folk, kommer kirkens væsen

som Guds folk til at stå klarere. Gud har med kirken som Guds folk påbegyndt den samling fra den splittede verden til enhed, som først fuldendes når Gud nyskaber verden.

Guds folk er ét folk med én Herre. Det er ét legeme, som hører sammen (1 Kor 12,12ff). Vi har en fælles historie og et fælles land i vente, med en ny hovedstad i form af et nyt Jerusalem, der kommer ned fra himlen (Åb 21,2 og 10-ff).

Tal om hvad Guds folks fælles historie og fælles land er. Kan man sige, at vi i Guds folk verden rundt har fælles kultur, sprog og identitet?

Guds folk, Guds mission og folkene

For Guds missions skyld bor Guds folk spredt over alt på jorden. Gud vil, at alle mennesker skal frelses, så Helligånden

sender os videre med evangeliet. Evangeliet skal prædikes i hele verden som vidnesbyrd for alle folkeslag (Matt 24,14; Mark 13,10; ApG 22,21). Paulus ser sig selv som tjener blandt folkeslagene, så de bliver et kærkomment offer og kan føres til troslydighed (Rom 15,16; 16,26).

Guds folk har en mission blandt folkene, fordi Gud ønsker, at alle skal høre evangeliet og komme til tro på Messias, Guds Søn, verdens lys og verdens frelser.

De store perspektiver er væsentlige, når vi taler om folk og identitet. For hvem er vi, som er kristne? Vi er danskere og tilhører det danske folk, og samtidig er vi kaldt ud og tilhører Guds verdensomspændende folk med næsten alverdens kulturer og sprog.

Vi er i verden, men ikke af verden (Joh 15,18f). Guds folk, kirken, er både kaldet ud af og spredt blandt folkeslagene. For Gud har en mission.

Tal om perspektiver og problemstillinger i at tilhøre både et folk og Guds folk. Hvad betyder det for vores adfærd og holdning til det danske folk? Vi er fremmede i verden. Hvad betyder det for vores adfærd og holdning til dem, som er fremmede i det danske folk? ■■

Cand.theol., ph.d. Krista Rosenlund Bellows er tværkulturel konsulent i Indre Mission.

Dette er den anden i en serie af fem bibelstudier, som skrives af medarbejdere i Indre Missions Tværkulturelle Arbejde:
 IMT nr. 31/32: Jesus møder indvandrere
 IMT nr. 36: Folkene og Guds folk
 IMT nr. 40: Bibelsk gæstfrihed
 IMT nr. 44: Pilgrim i verden
 IMT nr. 49: Én frelser og mange religioner.

Bibelsk gæstfrihed

Gæstfrihed er at tage imod og behandle andre på en varm, venlig og gavmild måde, hvad enten de er gæster, fremmede eller udlændinge

Af Wessam Mahrouss Youssef
Bibelstudie

Gæstfrihed er blevet en næsten glemt dyd i vore dages kristenliv, særligt i vores individualistiske samfund. Vor tids vægtlægning på individet er i virkeligheden i konflikt med Guds plan for fællesskab mellem mennesker.

Vi kan definere gæstfrihed som det at tage imod og behandle andre på en varm, venlig og gavmild måde, hvad enten de er gæster, fremmede eller udlændinge.

Fortæl hinanden et par oplevelser, hvor I blev taget gæstfrit imod. Tal om, hvad der gjorde, at de huskes.

1 Mos 1,26f beskriver mennesket som højdepunktet af Guds skabende aktiviteter. Mennesket er skabt i Guds kongelige billede. Det skal vi huske, når vi har med hinanden at gøre, uanset vore forskelle i farve, race, sprog eller hvor vi kommer fra.

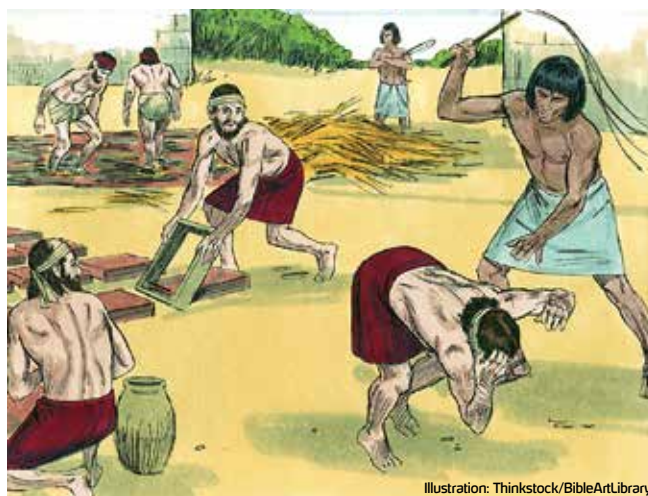

Illustration: Thinkstock/BibleArtLibrary

Gud minder israelitterne om, at de selv var fremmede i Egypten. Han giver dem påbud om, hvordan de skal behandle de fremmede blandt dem.

»Hvis vi alle bærer Guds billede i os, uanset hvad vi gør mod et andet menneske, så gør vi det også mod Guds billede i ham eller hende. Når vi ærer et menneske, ærer vi Guds billede i det menneske« (Rebecca Baik i: »As the Citizen Among Us: Loving the Immigrant as Ourselves« s. 6, oversat fra engelsk).

Disse ord giver os i høj grad noget at tænke over, når vi omgås andre mennesker, særligt dem, der er fremmede for os.

Gæstfrihed i Det Gamle Testamente

Det Gamle Testamente viser, hvor optaget Gud er af de fremmede. Hvad siger han til sit folk om dem?

I 3 Mos 19,34 minder Gud israelitterne om, at de selv var fremmede i Egypten. Han giver dem påbud om, hvordan de skal behandle de fremmede blandt dem. Israelitterne må ikke udnytte de fremmede. Den fremmede skal behandles som en af landets egne, og »... du skal elske ham som dig selv.«

Hvordan har du det med udlændinge, som bor omkring dig, hvis de ikke kan tale dansk eller ikke gør det? Skaber det en følelse af, at de burde rejse hjem?

I 5 Mos 24,19-21 giver Gud den befaling til landmændene, at når de høster og

Fotos: Thinkstock/Rawpixel Ltd

overser et neg, må de ikke gå tilbage efter det, men de skal overlade det til samfundets mest udsatte mennesker: de fremmede, den faderløse og enkerne. Samme befaling blev givet om andre afgrøder som druer og oliven. På den baggrund kunne den moabitiske kvinde Ruth gå ud på markerne og samle de efterladte kornaks på Boaz' marker, så hun kunne skaffe mad til sig selv og sin svigermor No'omi (Ruth 2). Ruth havde forladt sit land og sin familie og var udlænding i Betlehem. Hun blev oldemor til kong David og dermed en af Jesu stammødre. Jesus var jøde, men havde også udlændinge i sit stamtræ (Matt 1,4f).

Ezekiels Bog beretter om Guds straf over sit folk. Nogle blev ført som fanger til Babylon, og Jerusalem faldt. I Ezekiel 22,29 forklarer Gud, hvorfor han straffede sit folk så hårdt. Blandt årsagerne var, at israelitterne »... udnytter hjælpeløse og

fattige og undertrykker fremmede uden lov og dom.«

? Tæl om, hvad vi kan lære af disse påbud om at beskytte de mest udsatte i samfundet, herunder de fremmede. Tæl om, hvordan de kan bruges i et land og en kirke nu.

Hvordan reagerer den fremmede på kærlighed eller barmhjertighed? Et af de gode eksempler, vi finder på det i Bibelen, er historien om Rahab.

Josvabogen 2 er en meget interessant historie om, hvordan en udlænding bevæger sig fra at være en fremmed til at tilhøre og blive en del af Guds folk. Det er den prostituerede kvinde Rahab. At hun havde stor tro på Israels Gud viser sig i hendes beskrivelse for de to spioner af de tegn og undere, Gud har gjort for israelit-

terne. Hjertet smeltede i hende, og hun var fyldt af frygt (Jos 2,8-13). Rahab var stadig en fremmed for israelitterne, men Gud brugte hende som en af nøglerne til at åbne Jeriko og til sejr for sit folk. Rahab blev omvendt til Israels Gud og blev en af de berømte kvinder blandt israelitterne. Hun er hædret i Det Nye Testamente for sin tro (Hebr 11,31) og for sine gode gerninger (Jak 2,25).

Samme beretning beskriver, hvordan Rahabs tro og hendes gæstfrihed, da hun skjulte de to spioner, reddede hende selv og familien. Rahab blev siden mor til Boaz, som vi mødte før. Hun er blandt kong Davids og Jesu formødre (Matt 1,4f).

? Tæl om, hvad der for jer er lærerigt i beretningerne om Ruth og Rahab.

Gæstfrihed i Det Nye Testamente

Det græske ord for gæstfrihed, der bruges i Det Nye Testamente er *philoxenia*, som betyder »kærlighed til fremmede«. Hver gang vi får en befaling om at praktisere gæstfrihed, påbyder Gud os i bogstavelig forstand at have og vise kærlighed til andre! I Det Nye Testamente er gæstfrihed et markant kendetegn for de kristne og for kristne fællesskaber.

Selvom Jesus allerede lagde grundlaget for at tilsidesætte lovene om ren og uren mad i Matt 15,11, og selvom Jesus talte med den samaritanske kvinde i Joh 4 og med den syrisk-fønikiske kvinde i Mark 7,24ff, så ser vi, at Peter i ApG 10 stadig ser sig bundet af det jødiske regelsæt om udlændinge.

Cornelius havde brug for Guds apostel Peter til at komme og forkynde evangeliet

Den moabitiske kvinde Ruth kunne skaffe mad til sig selv og sin svigermor, fordi Gud havde givet landmændene befaling om, at når de høster og overser et neg, må de ikke gå tilbage efter det, men de skal overlade det til samfundets mest udsatte mennesker.

Illustration: Thinkstock/BibleArtLibrary

Foto: Thinkstock/Helder Almeida

Gæstfrihed er ikke alene den ydre handling for andre. Den er også hjertets holdning.

for ham. Men Peter havde også brug for udlændingen Cornelius for at lære, hvordan han skulle acceptere udlændinge og slippe de gamle jødiske traditioner om urenhed. Tre gange gav Gud Peter synet af den store dug fyldt med forskellige dyr, både rene og urene. Gud måtte befri Peters samvittighed fra alle de gamle bindinger i dette spørgsmål. Det er præcis, hvad vi har brug for i dag: at Gud tager fat om vore hjerter og tanker, og at vi har de fremmede omkring os til at undersøge, hvordan vore hjerter reagerer over for dem.

Peter sørgede for logi hos en jøde til de mænd, der var sendt af Cornelius, og han tog dermed det første skridt til at acceptere hedninger. Men vi læser i det næste kapitel, ApG 11, at så snart han kom tilbage til Jerusalem, kritiserede nogle af de jødiske troende ham: Hvordan kunne han dog spise sammen med og besøge hednin-

ger? Peter måtte forklare alt præcist, som det var sket (ApG 11,1-18).

Luk 10 er lignelsen om den barmhjertige samaritaner. Jøderne så på samaritanerne som forhadte udlændinge og en blandingsrace. Men Jesus understregede, at det var den forhadte udlænding, der elskede mest. Lignelsen giver os også et ideal om gæstfrihed. Samaritaneren stillede alt det til rådighed, som den sårede mand havde akut brug for. Gæstfrihed er ikke kun at tilbyde mad og et sted at sove osv. Det er også at opfylde udlændingens behov uden at forvente noget til gengæld.

Gæstfrihedens betydning i den tidlige kirke

ApG 2,42-47 beskriver den første kirkes enighed og frivillige resursefordeling for at sørge for dem, der ikke havde nok at leve for.

1 Tim 3,2 viser os endnu en dybde i, hvor væsentlig gæstfrihed er. Her instruerer Paulus Timotheus om, hvad der skal karakterisere en tilsynsmand. Han skal blandt andet være gæstfri. Dernæst følger, at han skal være en god lærer. Det er meget interessant. Gæstfrihed nævnes før oplæringen. Mange kristne hjem er fyldt med kristen undervisning og kristne bøger. Men hvor mange kristne hjem er åbne for udlændinge eller fremmede?

Nogle kristne vil nemt kunne give adskillige grunde for, hvorfor det er svært for dem at åbne deres hjem for andre. De fleste begrundelser forekommer rimelige. Men det vigtigste her er, at vi som kristne har behov for at undersøge vore hjerter i Guds lys, så det bliver klart for os, om vi i virkeligheden forsøger at skjule vores skepsis, ubehag og måske frygt for fremmede.

Vi er nødt til at erkende, at gæstfrihed ikke er et valg, men en befaling. Gæstfrihed er ikke alene den ydre handling for andre. Den er også hjertets holdning.

? Tal om sammenhængen mellem handling og holdning.

Vi finder en anden form for gæstfrihed i 3 Joh 1,5. Den tidlige kirke udviste gæstfrihed og gav støtte til omrejsende missionærer, som ikke tog imod gaver fra hedninger, for at missionen ikke skulle blive misforstået. De gjorde det klart, at det dybe formål med deres mission var kærlighed til Gud, og at de ville dele hans frelse med andre. Formålet var ikke at tjene penge. Så hele støtten til dem kom fra deres kristne søstre og brødre.

Vi læser om de makedonske kirkers gavmildhed i 2 Kor 8,1-6. Disse kristne er et fantastisk eksempel for kirken til enhver tid. Nøglen til at nå dette niveau af gavmildhed finder vi i vers 5, hvor Paulus siger, at de først gav sig selv til Herren.

Som israelitterne i Det Gamle Testamente blev mindet om, at de var udlændinge i Egypten, minder Peter os om i 1 Pet 2,11, at vi er udlændinge og fremmede i denne verden. Bibelen bekræfter, at vores endelige hjemsted er i himlen.

Gud har givet sig selv som det største forbillede på gæstfrihed, da han indbød os til at tage skaberværket i besiddelse og blive dets forvaltere. Selv efter vor ødelæg-

gende forvalterskab af hans skaberværk inviterer han gæstfrit også til sin nyskabte jord. Matt 22,2ff og Åb 19,6-9 tegner billedet af de mange gæster, der er inviteret til Lammets store bryllupsmiddag. Gud har en åben invitation til alle mennesker

til den himmelske fest. Velsignet er de, der tager imod opfordringen. ■■

Wessam Mahrouus Youssef er projektmedarbejder i Internationalt Kristent Center i Aarhus.

Dette er den tredje i en serie af fem bibelstudier, som skrives af medarbejdere i Indre Missions Tværkulturelle Arbejde:
IMT nr. 31/32: Jesus møder indvandrere
IMT nr. 36: Folkene og Guds folk
IMT nr. 40: Bibelsk gæstfrihed
IMT nr. 44: Pilgrim i verden
IMT nr. 49: Én frelser og mange religioner.

Pilgrim i verden

En pilgrim er en, der ikke har slået sig ned, men er undervejs

Af Thomas Høyer
Bibelstudie

Luther gjorde ved reformationen op med den katolske kirkes valfarter, der ofte var en satisfaktorisk gerning (dvs. en ved skriftemålet pålagt straf til en angrende og bodfærdig synder) og ofte var knyttet til relikviedyrkelse.

Sandt er det, at Jesu disciple ikke skal betale for deres synder, for det har Jesus gjort én gang for alle (Hebr 10,10). Sandt er det ligeledes, at Jesu disciple frelses ved at modtage ham i tro, ikke ved at tilbede hans (eller andres) jordiske rester (Joh 1,12). Ja, sandt er det, at Jesu disciple overhovedet ikke skal tilbede bestemte steder – Der kan opføres en kirkebygning på ethvert sted, og tilbedelsen kan lige så vel finde sted uden for kirkebygningen som indeni (Joh 4,21).

Men det er ikke sandt, at en Jesu disciple ikke er en pilgrim i verden, og det var da heller ikke en del af Luthers opgør.

En pilgrim

En pilgrim er en rejsende, en der ikke har slået sig ned, men er undervejs. En pilgrim er ikke en nomade, hvis rejse er kredsføret og følger årstiderne/græsningsmulighederne, idet pilgrimmens rejse er mål-

Illustration: Thinkstock/ BibelArtLibrary

Abraham valgte at bo i telt. Han var endnu ikke hjemme.

rettet mod et bestemt sted. Selve rejsen kan dog sagtens have svinkeærinder eller omveje alligevel, for tingene går jo som bekendt ikke altid efter planen.

Og så er en pilgrim en, der rejser Guds rejse. Abraham var en pilgrim indtil ankomsten i Kana'ans land (med et svinkeærinde i Kana 1 Mos 11,31), netop fordi han af Gud kaldtes til det forjættede land. Rejsen var altså ikke tvungen af verdens omstændigheder, ej heller var den selvvalgt, den var lydighed mod Guds kald.

Er du flyttet eller har du begivet dig ud på en rejse i lydighed mod Guds kald?

Bofast pilgrim

»I tro slog [Abraham] sig ned i det forjættede land som i et fremmed land og boede i telte sammen med Isak og Jakob, med arvingerne til det samme løfte; for han ventede på byen med de faste grundvolde, hvis bygmester og skaber er Gud« (Hebr 11,9-10).

At Abraham var en pilgrim, mens han rent faktisk var undervejs mod det forjættede land, er klart, men at han tillige var en pilgrim efter ankomsten hertil, er knap så oplagt. Hebræerbrevets forfatter kæder det ikke sammen med Abrahams tro (og undertiden vantro) på Guds evne til at give ham talløse efterkommere, men med Abrahams tro på Guds indlemmelse af ham i det himmelske Jerusalem.

Fotos: Thinkstock/Rawpixel Ltd

Det gik jo godt for Abraham i det forjættede land. Han kunne have bygget sig »større lader« (Luk 12,18), særligt efter at Isak og Jakob kom til. Men Abraham var klar over faren ved at slå rødder. Skønt han i ydre forstand var bofast, skønt han ikke flyttede sig, var han endnu ikke kommet frem. Han var endnu ikke hjemme.

Han valgte derfor at bo i telte for at understrege midlertidigheden af opholdet. Det gjorde Jesus også. Vi lærer af Joh 1,14, at han »tog bolig iblandt os«, hvor den danske oversættelse dog ikke helt får frem grundbetydningen af det ord, som bruges, som er »teltede«. Selv udtrykker han det således: »Ræve har huler, og himlens fugle har reder, men Menneskesønnen har ikke et sted at hvile sit hoved« (Matt 8,20). Det er værd at bemærke, at det ud fra versets sammenhæng er en del af Jesu kald til efterfølgelse. Jesu disciple er med ordene »Følg mig!« kaldet til ikke alene at elske Gud og næsten i ord og gerning som han, men til at være pilgrimme i verden som han.

Hvad hindrer og fremmer, at du har det himmelske Jerusalem som tydeligt mål?

Pilgrim i verden

Ikke kun i Egypten var Abrahams efterkommere fremmede (ApG 7,6), men også i det forjættede land (Hebr 11,13). Det er en sund indstilling at have, for verden, som vi er i, er ikke en neutral container, men derimod en lokkende størrelse, der gerne vil have os lullet i søvn, så vi glemmer, at »vort borgerskab er i himlene« (Fil 3,20). Når Djævelen frister Jesus med brød, er det jo en ting, der i sig selv er problemfri, når bare man ikke lever alene heraf, men når Djævelen frister Jesus med alle verdens riger og deres herlighed, vil enhver eftergivenesshed for fristelsen føre længere og længere bort fra Gud (Matt 4,1-11).

Det hjælper næppe meget at træde ind i en munke- eller nonneorden eller sælge alt og leve som en fattig vagabond. Men

det er bydende nødvendigt at leve *som* i et telt, skønt vort hus er lavet af faste byggematerialer. Dette »som« (eller snarere »som om ikke«) taler Paulus om i 1 Kor 7,29-31 midt i en længere udredning om ægteskab og skilsmisse. Det er ikke Paulus' budskab, at det er forbudt at (for)blive gift, græde, glæde sig, købe eller gøre brug af verden, men det er hans tydelige budskab, at vi, når vi gør disse ting, bestandigt må erindre deres midlertidighed.

Det er givetvis befordrende for denne erindring at undgå at omgive sig med alt for mange og alt for dyre ting (Matt 6,19-21). Samt med jævne mellemrum at bortgive noget, der er ens kæreste eje, i stedet for at give af sin overflod (Mark 12,44).

Er der en sandhed i det gamle kinesiske ordsprog »Hvis du ejer mere end syv ting, er det tingene, som ejer dig«?

Hvis Paulus skrev til nutidsmennesker i vort samfund, ville han måske have skrevet: »Herefter skal de, der sparer op til deres pension, være, som om de ikke sparede op.« Hvis du skulle føje noget til Paulus' liste i 1 Kor 7,29-31, hvordan ville den da lyde?

At leve detached eller attached er et engelsk ordpar, der nogenlunde kan oversættes til »løsrevet« og »tilknyttet«. Hvordan leve mindre tilknyttet til og mere løsrevet fra ting/ægtefælle/børn/ry/karriere?

Man skal ikke bringe sine børn som ofre på sin egen idealismes alter. Hvilke forholdsregler kan du på den baggrund tage i anvendelse, hvis du har stiftet familie?

Foto: Thinkstock

En pilgrim er en rejsende, en der ikke har slået sig ned, men er undervejs

Foto: Thinkstock

Verden, som vi er i, er ikke en neutral container, men derimod en lokkende størrelse, der gerne vil have os lullet i søvn

► De fremmede iblandt os

Måske udgør mennesker fra andre lande, som findes i dit nærområde, en byrde for dig. Jesus nævner dem i samme åndedrag som de sultne, tørstige, nøgne, syge og fængslede (Matt 25,31-46), og alle kalder de på »samaritaneren« i os, altså et kald til at vise næstekærlighed uden at forvente gengæld. Skønt de alle i mødet med os kan vise, at det er en rigdom at give, kan det at tage imod den fremmede endvidere lære os om vores pilgrimskår.

Årsagen hertil kan være, at nogle mennesker fra andre lande aldrig falder til her. Derved bliver deres udlændighed og fremmedhed en påmindelse om vores.

Vi kan ved at rejse få blik for verdens mangfoldighed og vor egen blindhed. – Fisken lægger ikke mærke til vandet, den er i, før den er udenfor. Men det er faktisk muligt uden at rejse til Langtbortistan,

for verden er jo kommet hertil. I samvær, samtale og sam-handling med nye medborgere kan vi ikke alene dele evangeliet, men også lære noget om os selv som pilgrimme i verden.

? Har du ved at spejle dig i et andet menneske (en utilpasset udlænding) opdaget, hvor besynderligt danskerne opfører sig?

H.C. Andersen slutter i Danmark er jeg født med »Du danske friske strand / med vilde svaners rede, / I grønne øer, mit hjertes hjem henede, / dig elsker jeg! – Danmark, mit fædreland!« Er det muligt at have både fædrelandskærlighed og Gudsriges-kærlighed?

Thomas Høyer bor i København og er missionær i Indre Mission.

Dette er den fjerde i en serie af fem bibelstudier, som skrives af medarbejdere i Indre Missions Tværkulturelle Arbejde:
IMT nr. 31/32: Jesus møder indvandrere
IMT nr. 36: Folkene og Guds folk
IMT nr. 40: Bibelsk gæstfrihed
IMT nr. 44: Pilgrim i verden
IMT nr. 49: Én frelser og mange religioner.

Én frelser og mange religioner

Ud med kirken – til alle folk

Af Maja Rokni
Bibelstudie

Der er mange besynderlige syn på Gud og mennesket i denne verden. Nogle kan forarge os, andre skræmme os. Andre igen kan virke tillokkende, samtidig med at vi ved, at det ikke er en vej at gå. Gud er klar i spytet om dem, der følger Jesus: I er hellige – I skal skille jer ud fra verden og ikke indgå forlig med verdens ånd. Vi har altså en Far i himlen, som ved, hvad der kan lokke os væk fra ham. Men samtidig er det ham, der elsker alle folk i verden. Alt det, der forfærder ham, ødelægger ikke hans kærlighed til mennesket.

Jesus beder os dog ikke om at gemme os væk. Tværtimod er hans sidste ord til disciplene hans missionsstrategi: I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende (ApG 1,8). Dette påbud om kirkens exit gælder stadig, også i danske kirker.

Det er endda blevet et påbud fra staten at have disse Exit-skilte hængende synligt over døren ud. Fortællingen om Kristus skal ud til hele verden. Først i nærmiljøet og hjemmet. Dernæst til Samaria; til de folk, som bor omkring dig, som har en anden tro – torvet. Og endelig til verdens ende; de specielle folk, Ånden sender dig

Illustration: Thinkstock.com

til – som er langt væk, og som har en helt anden tro og kultur. For eksempel fra udlandet eller folk fra et andet samfundslag end dig selv. Gud sender os ud med hans kærlighed til folkene: Elsk din næste, siger han. Og elsk din fjende.

Gud vil folkene. Han elsker vores kulturelle forskelle; det er hans egen opfindelse. Himlen bliver fyldt af forskellige folkeslag, stammer, folk og tungemål. Han ønsker ikke, at vi alle skal blive ens; at vi alle skal blive til ét land, en økonomi, en kultur. Han glæder sig over sin egen kreativitet.

Samtidig er Gud den eneste sande Gud. Han er frelseren for alle folk. »Glæd jer I

folkeslag, sammen med hans folk! Lovpris Herren, alle folkeslag. Lovsyng ham, alle folk! Isajs rodsrud skal komme, han, som rejser sig for at herske over folkeslagene. På ham skal folkene håbe« (Rom 15,10-12).

Paulus opsøgte disse fjerne steder og folk, og han satte sig ind i deres tankegang. Han mødte dem med åbenhed, selvom han var blevet chokeret over, hvor ugudelige de var. Hans rejse til Athen var rejsen direkte ind i løvens hule med dens centrum for verdens intelligentsia. Arnestedet for filosofi, litteratur, videnskab og kunst. Verdens største universitet lå i hjemlandet for Sokrates og Platon. Alt sammen dedikeret de tusindvis af afgu-

der. Vi erkender stykkevist. Paulus tager udgangspunkt i det lille stykke, de havde lært om Gud, og udbygger det på en fin og ikke konfronterende måde (ApG 17,22-34).

? Hvad betyder det, at Jesus er frelseren for alle folk? Samtal om betydningen af ApG 4,12.

Hvordan kan vi med ydmyghed og tålmodighed møde og vejlede mennesker på deres vej til Kristus? Kan vi lære noget af dem, der er på vej mod Kristus?

Til overvejelse: Jesus arbejder i alle mennesker, og vi erkender stykkevist. En dag skal vi kende Gud fuldstændigt (Es 11,9), men indtil da må vi hjælpe hinanden til at lære mere om ham.

Herrens omveje

Gud elsker os og alle folk. Han finder tro de særeste steder, for eksempel hos den romerske officer (Matt 8,5ff) og den kanaanæiske kvinde (Matt 15,21ff). Og Gud kalder på alle, uanset hvilken religion, race eller baggrund vi har. Vi er alle skabt med det formål at være sammen med Gud.

Gud kalder på alle, og han har en vej til alles hjerter. Deres trosrejse starter måske i en anden religion, men leder dem til Kristus, som den romerske officer og den kanaanæiske kvinde.

Jesus er klar i mælet om, at den eneste vej til Faderen går gennem ham. Han er døren. Men nogle gange bruger Gud omveje, for at få folk i tale – for at vise dem, hvem han virkelig er. Forfatteren Yvonne

Marquard Pedersen er en dansk kvinde, der søgte sandheden på det religiøse marked. Hun smed alt overbord for at finde sandheden via Sai Baba. Hun forlod uden videre sin mand og alt herhjemme og rejste til Andesbjergene, for at blive optaget på et kloster, hun havde læst om.

Det var dog et fiktivt kloster, og hendes søgen rundt i de farlige bjerge nedbrød hende fysisk og psykisk. I sin søgen væk fra alt mødte Jesus hende, netop som hun var længst nede. Hun blev hjulpet af norske lutherske missionærer og fandt sandheden i kristendommen. Dragningen mod en anden religion blev for hende omvejen til Kristi kærlighed. Og mange med hende må gå en omvej til Kristus.

?

»Der findes kun en vej til Gud, og han hedder Jesus Kristus. Men der findes mange veje til Jesu hjerte.« (Gary Thomas i bogen »Når troen sætter spor« s. 72). Tal om, hvordan Gud leder mennesker til Kristus.

Gud viser os vej til Jesus. Læs Esajas 55,7-11. Hvilke personer og begivenheder har sat særligt præg på din vej til Kristus?

Jesu trofaste tilbedere

Folk, der tror på Jesus Kristus, kalder sig ikke altid for kristne. Det kender vi fra Jesus-troende jøder, som kalder sig »mes-

Gud vil folkene. Han elsker vores kulturelle forskelle; det er hans egen opfindelse

Yvonne Marquard Pedersen søgte sandheden på det religiøse marked.

Illustration: Thinkstock.com

Jesus er klar i mælet om, at den eneste vej til Faderen går gennem ham. Han er døren

► sianske jøder«, men de findes også i andre religioner. Det kan være folk, der lever efter en muslimsk eller hinduistisk religiøs praksis i det ydre. Hinduer i Sydindien, der bekender sig til Jesus, kalder sig for »Khrist Bhaktas«. Det betyder: den der tilbeder Kristus. I Bangladesh er der en gruppe mennesker med muslimsk baggrund, der kalder sig »Isa imandars«. Det betyder: den der er trofast mod Jesus.

I det ydre ligner de en anden religion, men de har en relation til og tror på Jesus som Guds søn, som går langt ud over, hvad den første religion siger om Jesus. Blot har de ikke taget den kristne kultur til sig. Det er folk, der personligt er blevet forandret af mødet med Jesus. De bruger alle Bibelen i deres gudstjenester, selv om de måske lægger den på en koran-stol og sidder på gulvet som i en moské.

Hvad skal vi svare mennesker, der mener, at der er mange veje til Gud?

Man skal ikke sluge alt, der bliver sagt om Gud. Man skal heller ikke være afvisende for alt, folk mener om Gud. Hvordan genkender vi Jesus' brødre og søstre? se Joh 10,11-16.

Majken Rokni er medarbejder ved IKC i Bethesda i København.

IMT's bibelstudier

bringes i det første nummer i hver måned, undtagen januar, juni og juli. Næste bibelstudie, der bringes i det første nummer i februar, vil sætte fokus på Galaterbrevet.

Dette er den sidste i en serie af fem bibelstudier, som er skrevet af medarbejdere i Indre Missions Tværkulturelle Arbejde:
IMT nr. 31/32: Jesus møder indvandrere
IMT nr. 36: Folkene og Guds folk
IMT nr. 40: Bibelsk gæstfrihed
IMT nr. 44: Pilgrim i verden
IMT nr. 49: Én frelser og mange religioner